

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Teknik- och servicenämndens arbetsutskott
2026-04-01

§ 43/2026

Dnr: TSN 2026-116

Upphämtningsplats för avfall från fastigheten Haby 2:34**Arbetsutskottets förslag till teknik- och servicenämnden**

Teknik- och servicenämnden beslutar:

1. Insamling av restavfall, matavfall och förpackningsavfall från fastigheten Haby 2:34 ska ske från fastigheten där avfallet uppstår.
2. Fastighetsägaren ansvarar för att tillhandahålla och ordna utrymme på fastigheten för placering av kärl för de avfallsslag som enligt lag ska samlas in fastighetsnära.

Ärendet

Fastighetsägaren till Haby 2:34 har inkommit med ett formellt bestridande av att kommunen placerar kärl för förpackningsavfall på dennes privata mark. Fastighetsägaren tillåter fortsatt insamling av rest- och matavfall men motsätter sig fysisk placering av producentansvarskärl på tomten.

Den nationella lagstiftningen anger att fastighetsägare är skyldiga att sortera ut avfall och hålla det avskilt, samt att kommunen är skyldig att samla in rest-, mat- och förpackningsavfall fastighetsnära. Då fastighetsägaren har invänt mot placeringen på dennes fastighet, behöver ställning tas till vart fyrackskärmen ska vara placerade vad gäller den aktuella fastigheten.

Ärendets behandling

Teknik- och serviceförvaltningens skrivelse, daterad 31 mars 2026.

Varje hushåll har enligt 3 kap. 2 § och 7 § avfallsförordningen (2020:614) en laglig skyldighet att sortera ut sitt avfall och förvara dem skilda från varandra och från annat avfall.

Enligt 3 kap. 36 § avfallsförordningen ska kommunen fastighetsnära samla in mat- och restavfall samt även förpackningsavfall. Avfallsslagen ska samlas in från en och samma plats. För flerbostadshus får kommunen och fastighetsägaren komma överens om att olika avfallsslag ska hämtas på olika platser. Det anges vidare att kommunen får samla in även annat avfall fastighetsnära.

6 kap. 4 § förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar anger att kommunen från och med den 1 januari 2027 ska tillhandahålla en fastighetsnära insamling av avfall som består av pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar från hushållen.

3 kap. 37 § avfallsförordningen innehåller undantag från krav på fastighetsnära insamling, där det anges:

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Teknik- och servicenämndens arbetsutskott
2026-04-01

En kommun får samla in avfall på en upphämningsplats som inte är fastighetsnära i de delar av en kommun

- 1. som är glest befolkade,*
- 2. där det finns ensligt belägna fastigheter,*
- 3. där det saknas farbar väg eller lämplig tilläggningsplats, eller*
- 4. där det finns andra omständigheter som gör det synnerligen svårt att ordna fastighetsnära insamling.*

Kommunen och en fastighetsägare får, under förutsättning att någon av omständigheterna i första stycket är uppfyllda, komma överens om en plats så nära fastigheten som möjligt där avfallet ska hämtas. För flerbostadshus får de komma överens om att olika avfallsslag ska hämtas på olika platser.

Bedömning

Förhållandena på fastigheten Haby 2:34 är inte sådana att någon av undantagsbestämmelserna i 3 kap. 37 § avfallsförordningen är uppfyllda. Fastigheten ligger centralt i Haby, det är inte någon ensligt belägen fastighet, det finns en farbar väg och det inte har inte framkommit några omständigheter som gör det svårt att ordna en fastighetsnära insamling och då inte heller att det skulle vara synnerligen svårt att ordna. Då någon undantagsbestämmelse inte är tillämplig gäller den rättsliga skyldigheten för kommunen att samla in avfallet fastighetsnära.

Fastighetsnära insamling är i 1 kap. 8 § avfallsförordningen definierad som insamling av avfall från en fastighet där avfall produceras, eller om insamling från fastigheten inte är möjlig med hänsyn till trafiksäkerheten eller till fastighetens utformning eller lokalisering, insamling av avfall från en plats så nära fastigheten som möjligt, dock högst 400 meter från gränsen till fastigheten.

Det har inte framkommit annat än att insamling från fastigheten Haby 2:34 är möjlig. Fastigheten har inte sådan utformning eller lokalisering att insamling från fastigheten inte skulle vara möjlig och det finns inte heller skäl till det utifrån trafiksäkerheten. Insamling av avfallet ska därför ske från fastigheten där avfallet produceras, dvs. från Haby 2:34. Det får anses vara proportionellt att varje fastighet får ha kärl för sitt avfall på sin fastighet.

Detta är även i överensstämmelse med den av kommunfullmäktige beslutade renhållningsordningen för Marks kommun, vilken i 12 § med allmänna föreskrifter för hushållsavfall anger att hämtning normalt sker vid innehavares fastighet och från fastighetens avfallsutrymme eller behållarplats. Föreligger trafiktekniska svårigheter får nämnden besluta att hämtning ska ske från fastigheten närbelägen plats.

Enligt 2 kap. 15 § regeringsformen är vars och ens egendom tryggad genom att ingen kan tvingas avstå sin egendom till det allmänna eller till någon enskild genom

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Teknik- och servicenämndens arbetsutskott
2026-04-01

expropriation eller något annat sådant förfogande eller tåla att det allmänna inskränker användningen av mark eller byggnad utom när det krävs för att tillgodose angelägna allmänna intressen.

I avfallsförordningen, som är meddelad med stöd av miljöbalken, har det bedömts vara ett angeläget allmänt intresse att samla in hushållens avfall och att det ska ske från fastigheten där avfallet produceras. En viss inskränkning i egendomsskyddet enligt regeringsformen har därmed skett genom avfallsförordningen och det för att tillgodose angelägna allmänna intressen.

Då inga undantagsbestämmelser bedöms vara tillämpliga för Haby 2:34 gäller huvudregeln att insamlingen ska ske från fastigheten där avfallet uppstår. Fastighetsägaren kan inte vägra fastighetsnära insamling och kärl ska tillhandahållas på den egna fastigheten, även om kommunen inte tvångsvis placerar ut dem utan fastighetsägaren ansvarar för att ordna lämplig plats.

Förvaltningens förslag till beslut

Teknik- och servicenämnden beslutar:

1. Insamling av restavfall, matavfall och förpackningsavfall från fastigheten Haby 2:34 ska ske från fastigheten där avfallet uppstår.
2. Fastighetsägaren ansvarar för att tillhandahålla och ordna utrymme på fastigheten för placering av kärl för de avfallsslag som enligt lag ska samlas in fastighetsnära.

Dagens sammanträde

Teknik- och serviceförvaltningen redogör för ärendet.

Beslutsgång

Ordföranden föreslår att teknik- och servicenämnden beslutar följande:

1. Insamling av restavfall, matavfall och förpackningsavfall från fastigheten Haby 2:34 ska ske från fastigheten där avfallet uppstår.
2. Fastighetsägaren ansvarar för att tillhandahålla och ordna utrymme på fastigheten för placering av kärl för de avfallsslag som enligt lag ska samlas in fastighetsnära.

Förslaget antas.

Hur beslutet kan överklagas

Ett överklagande ska vara ställt till Länsstyrelsen Västra Götaland men skickas till Teknik- och servicenämnden i Marks kommun, 511 80 Kinna. Överklagandet ska vara skriftligt och ha kommit in inom tre veckor från det att berörd person tog del av beslutet. Ange vilket beslut som överklagas, ditt namn och kontaktuppgifter, på vilket sätt du tycker att beslutet är oriktigt och hur du vill att det ska ändras. Du kan även skicka med handlingar som du anser stödjer din uppfattning.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Teknik- och servicenämndens arbetsutskott
2026-04-01

Beslut skickas slutligt till
Fastighetsägare till Haby 2:34
